FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT JEAN MISCHO

fremsat den 13. december 1990 *

Hr. afdelingsformand,
De herrer dommere,

1. Den sag, som nærværende forslag til afgørelse vedrører, hører til en serie på otte annullationssøgsmål, som nogle japanske producenter af PPC-fotokopieringsmaskiner (herefter benævnt »PPC«) har anlagt, og hvorunder de anfægter Rådets forordning (EØF) nr. 535/87 af 23. februar 1987 om indførelse af en endelig antidumpingtold på importen af PPC-fotokopieringsmaskiner med oprindelse i Japan [1] (herefter benævnt »den endelige forordning« eller »den anfægtede forordning«).

2. Domstolen har i øvrigt ved domme af 14. marts 1990 (sag C-150/87, Nashua mod Kommissionen og Rådet, Sml. I, s. 719, og sag C-156/87, Gestetner mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 781) allerede frifundet institutionerne i to annullationssøgsmål vedrørende den nævnte forordning, der var anlagt af nogle ikke-japanske selskaber, som ikke selv fremstiller PPC, men under eget varemærke leverer PPC fremstillet af andre. Domstolen er således bekendt med sagens faktiske baggrund og de relevante bestemmelser, hvorfor jeg kun behøver at omtale disse forhold i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af min argumentation. For så vidt angår de anbringender og argumenter, som sagsøgeren i nærværende sag, Canon Inc. (herefter benævnt »Canon«), har anført, skal jeg behandle dem i den rækkefølge, hvori de omtales i retsmøderapporten.

* Originalsprog: fransk.

1 — EFT L 54, s. 12.

A — Fastsættelsen af den normale værdi

3. Canon kritiserer fastsættelsen af den normale værdi ud fra to forskellige synspunkter, der har det til fælles, at de hviler på en sammenligning af de fremgangsmåder som sagsøgte, Rådet, har anvendt for så vidt angår dels beregningen af den normale værdi på grundlag af kapitel B, og især artikel 2, stk. 3, 4 og 7, i Rådets forordning (EØF) nr. 2176/84 af 23. juli 1984 om beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab [2] (herefter benævnt »grundforordningen«), dels beregningen af eksportprisen i medfør af artikel 2, stk. 8, i samme forordning. Eftersom Canon i øvrigt har fremført et yderligere anbringende vedrørende de justeringer, som Rådet foretog eller burde have foretaget i henhold til den nævnte artikel 2, stk. 9 og 10, »for at der kan foretages en passende sammenligning« mellem disse to poster, finder jeg det rigtigt straks at minde om, at det fremgår af Domstolens praksis [3], at disse forskellige bestemmelser indeholder

»tre særskilte regelsæt, som hver især skal overholdes« [4],

2 — EFT L 201, s. 1.

3 — Jf. domme af 7.5.1987, de såkaldte »kugleleje«-domme (sagerne 240/84, 255/84, 256/84, 258/84 og 260/84, Sml. s. 1809, 1861, 1899, 1923 og 1975).

4 — Jf. dom af 5.10.1988 (forenede sager 260/85 og 106/86, Tokyo Electric mod Rådet, Sml. s. 5855, præmis 31).

og især at

»det er således ingen betingelse for, at sammenligningen er passende i den i artikel 2, stk. 9, fastsatte betydning, at den normale værdi og eksportprisen er blevet fastlagt efter identiske fremgangsmåder« [5].

4. Det fremgår endelig af de såkaldte »kugleleje«-domme af 7. maj 1987 (se især dommen i sag 255/84, Nachi Fujikoshi mod Rådet, Sml. s. 1861, præmis 17 og 32) for det første, at artikel 2, stk. 9, angiver, hvilke justeringer der kan foretages af den normale værdi og eksportprisen, når disse i forvejen er beregnet efter de herom angivne metoder, og, for det andet, at især de justeringer, der foretages i medfør af artikel 2, stk. 10, litra c), og som både i henseende til deres formål og vedrørende de betingelser, hvorunder de kan foretages, adskiller sig fra de justeringer, der eventuelt foretages i medfør af artikel 2, stk. 3, litra b), nr. ii), eller artikel 2, stk. 8, litra b), foretages på grundlag af objektive faktorer, der afspejler de særlige kendetegn ved det enkelte marked, har forskellige virkninger på salgsvilkårene og dermed påvirker prisernes sammenlignelighed.

5. *1.* Canon har gjort gældende, at institutionerne har overtrådt grundforordningens artikel 2, stk. 3, idet de fastsatte den normale værdi i et handelsled, der ikke kan sammenlignes med det, der blev anvendt ved beregningen af eksportprisen.

5 — Jf. dom af 5.10.1988 (forenede sager 277/85 og 300/85, Canon mod Rådet, Sml. s. 5731, præmis 37).

6. Ifølge den nævnte bestemmelse er den normale værdi som bekendt enten

»den *sammenlignelige* pris, der faktisk er betalt eller skal betales *i normal handel* for samme vare til forbrug i eksport- eller oprindelseslandet« [litra a)],

eller den sammenlignelige pris for samme vare, når denne udføres til et tredjeland, eller en beregnet værdi,

»såfremt samme vare ikke sælges *i normal* handel på eksportlandets eller oprindelseslandets hjemmemarked, eller såfremt et sådant salg ikke muliggør en *passende sammenligning*« [litra b)].

7. For så vidt som sagsøgeren med dette første anbringende gør gældende, at Rådet med henblik på beregningen af eksportprisen baserede sig på forbindelserne mellem Canon og dets europæiske datterselskaber, hvorimod det ikke fastsatte den normale værdi på grundlag af transaktionerne mellem Canon og dets japanske datterselskab, Canon Sales Company (herefter benævnt »CSC«), skal det først understreges, at Rådet faktisk ikke baserede sig på forbindelserne mellem Canon og dets europæiske datterselskaber med henblik på at fastsætte eksportprisen. Det fremgår således klart af betragtning 15 til den anfægtede forordning, at Rådet alene tog hensyn til disse forbindelser for at fastslå, at den pris, der anvendes mellem den japanske eksportør og dennes datterselskab i Fællesskabet, er en overførselspris, som ikke er pålidelig, og det blev derfor besluttet at beregne eksportprisen

»på grundlag af den pris, hvortil den importerede vare først sælges til en uafhængig kunde«,

og samtidig foretoges de justeringer af prisen, der hjemledes i grundforordningens artikel 2, stk. 8, litra b). Rådet beregnede således eksportprisen på grundlag af Canon's europæiske datterselskabers salgspris på fællesmarkedet, ligesom det fastsatte den normale værdi på grundlag af Canon's japanske datterselskabs salg på det japanske marked.

8. Endelig bemærkes, at for så vidt som sagsøgeren med dette første anbringende gør gældende, at Rådet ved at anvende denne fremgangsmåde har benyttet salg, der ikke er »sammenlignelige« eller ikke muliggør en »passende sammenligning«, således som det kræves i grundforordningens artikel 2, stk. 3, litra a) og b), og at Rådet følgelig skulle have beregnet den normale værdi på grundlag af litra b) i stedet for at anvende de af CSC fakturerede priser og dermed litra a), må det fastslås, at Domstolen allerede har forkastet en lignende argumentation i sin tidligere nævnte dom af 5. oktober 1988, Canon mod Rådet. I den sag fastslog Domstolen navnlig, at fastsættelsen af den normale værdi *i første række* skal ske ved anvendelse af litra a) i artikel 2, stk. 3, idet litra b) har *subsidiær* karakter (præmis 11). Domstolen fastslog endvidere, at:

»Kravet om sammenlignelighed i artikel 2, stk. 3, litra a), er opfyldt, når både den normale værdi og eksportprisen fastlægges på grundlag af prisen ved det første salg til en uafhængig køber«

og at:

»de nævnte størrelser... herefter [skal] sammenlignes, således som de er blevet fastlagt, medmindre de i artikel 2, stk. 9 og 10, ... udtrykkeligt nævnte justeringer og nedsættelser kommer til anvendelse« (præmis 19).

9. Som jeg netop har anført, blev både den normale værdi og eksportprisen i den foreliggende sag fastlagt på grundlag af prisen ved det første salg til en uafhængig køber. Følgelig er sagsøgerens argument om, at den således fastlagte normale værdi omfatter visse typer omkostninger for CSC, der blev holdt uden for ved beregningen af eksportprisen for at tage hensyn til, at Canon's europæiske datterselskaber medvirkede i salget på fællesmarkedet, logisk en del af anbringendet om sammenligningen mellem disse to størrelser, hvorom der findes bestemmelser i artikel 2, stk. 9 og 10, et anbringende som jeg senere skal vende tilbage til.

10. For så vidt angår artikel 2, stk. 3, kunne det kun kritiseres, at disse omkostninger blev medregnet i den normale værdi, såfremt Rådet med urette fastsatte den normale værdi på grundlag af de priser, som CSC anvendte for uafhængige købere på det japanske marked.

11. I den førnævnte dom af 5. oktober 1988 udtalte Domstolen imidlertid udtrykkeligt, at de priser, som betales af den første uafhængige køber, meget vel kan betragtes som de priser, der faktisk betales i normal handel for varen i eksport- eller oprindelseslandet, og således kan anvendes i medfør af artikel 2, stk. 3, litra a), med henblik på fastsættelsen af den normale værdi (jf. præmis 12).

12. I en dom af samme dato (forenede sager 273/85 og 107/86, Silver Seiko mod Rådet, Sml. s. 5927), udtalte Domstolen, at:

»Den omstændighed, at der inden for en gruppe af virksomheder bestående af selskaber, som er selvstændige juridiske personer, sker en arbejdsfordeling med hensyn til henholdsvis fremstilling og salg, ... således ikke [er] til hinder for, at der er tale om en enkelt økonomisk enhed, som på denne måde samlet udøver en erhvervsmæssig virksomhed, der i andre tilfælde udøves af en enhed, som samtidig er en enkelt juridisk person.« (Præmis 13).

På grundlag heraf konkluderede Domstolen, at:

»Det [må] herefter lægges til grund, at når der tages udgangspunkt i et forhandlerselskabs priser, sikres det, at de omkostninger, der uundgåeligt indgår i salgsprisen for et produkt, når dette sælges gennem en intern salgsafdeling hos producenten, ikke lades ude af betragtning i tilfælde, hvor den pågældende salgsvirksomhed udøves af et selskab, som er en selvstændig juridisk person, men som producenten har økonomisk kontrol over.« (Præmis 14).

13. I en anden dom af samme dato, den tidligere nævnte Tokyo Electric mod Rådet, har Domstolen vedrørende spørgsmålet om inddragelse af salgsomkostninger i den beregnede normale værdi udtrykt samme synspunkt på følgende måde:

»Der ville ske forskelsbehandling, såfremt de omkostninger, der nødvendigvis må indgå i salgsprisen for et produkt, når dette sælges gennem en intern salgsafdeling hos producenten, ikke længere inddrages, såfremt produktet sælges gennem et selskab, som er en selvstændig juridisk person, men som producenten har økonomisk kontrol over.« (Præmis 29).

14. Ifølge sagsøgerens egen forklaring er CSC

»en forhandler, der har samme funktion som Canon's europæiske forhandlere« (punkt 25 i stævningen),

og kontrolleres økonomisk af Canon, der er hovedaktionær i selskabet. Selskabet udfører således de opgaver, der normalt varetages af en intern salgsafdeling hos producenten. Domstolen fastslog det samme i præmis 39 i den tidligere nævnte dom af 5. oktober 1988, Canon mod Rådet, i en sag vedrørende en forordning om indførelse af en antidumpingtold på importen af elektroniske skrivemaskiner, dvs. andre produkter end dem, sagen her drejer sig om. Denne sidstnævnte udtalelse giver tilstrækkeligt grundlag for at afvise det argument, som sagsøgeren prøver at gøre gældende under henvisning til, at CSC også bruges som salgsafdeling for andre produkter end PPC og for andre leverandører end Canon. Jeg skal også henvise til, at Domstolen i den førnævnte dom Tokyo Electric mod Rådet, præmis 33, samt i dommen af samme dato (sag 301/85, Sharp Corporation mod Rådet, Sml. 1988, s. 5813, præmis 13) udtrykkeligt fastslog, at institutionerne i forbindelse med beregningen af den normale værdi kan medregne salgsselskabernes omkostninger ved salget af andre produkter end dem, antidumpingundersøgelsen vedrører.

15. Det må herefter konkluderes, at Rådet med rette anvendte de priser, CSC fakture-

rede ved salg af PPC på det japanske marked, som svarende til den normale værdi efter betydningen i grundforordningens artikel 2, stk. 3, litra a), og derfor med rette ikke herfra fratrak salgs-, administrations- og andre generalomkostninger (herefter benævnt »SAG-omkostninger«) i forbindelse med sådanne salg.

16. Jeg tilføjer, at eftersom konklusionen er, at disse priser således med rette kunne anses for at være blevet anvendt »i normal handel«, behøver jeg ikke at tage stilling til, hvad parterne har anført vedrørende anvendeligheden af grundforordningens artikel 2, stk. 7, og hvilke følger en eventuel anvendelse af den nævnte bestemmelse kunne have haft for så vidt angår valget mellem artikel 2, stk. 3, litra a) og litra b).

17. 2. Det meste af det allerede anførte har ikke alene gyldighed for så vidt angår fastsættelsen af den normale værdi på grundlag af artikel 2, stk. 3, litra a), men også, når den beregnes i medfør af den samme bestemmelses litra b), nr. ii). Det gælder således med hensyn til, at der bruges indbyrdes uafhængige metoder ved beregningen af henholdsvis den normale værdi og eksportprisen, samt med hensyn til, om det var lovligt at inddrage CSC's SAG-omkostninger i beregningen af den normale værdi (jf. vedrørende dette punkt den tidligere nævnte dom Tokyo Electric mod Rådet, præmis 29). Sagsøgeren kan derfor ikke gives medhold i sit argument om, at Rådet for så vidt angår Canon's salg til OEM-selskaberne og selskabets salg af tre modeller under sit eget mærke beregnede en normal værdi, der ikke kan sammenlignes med eksportprisen, fordi den første, modsat den anden, omfattede SAG-omkostningerne for datterselskabet, der er Canon's salgsafdeling.

18. Hvad særlig angår de *reklameomkostninger*, som sagsøgeren udtrykkeligt har nævnt, og som i forbindelse med beregningen af eksportprisen blev fratrukket den pris, for hvilken Canon's europæiske datterselskaber videresolgte PPC til den første uafhængige køber i Fællesskabet, skal jeg endvidere bemærke, at det klart fremgår af den tidligere nævnte dom af 5. oktober 1988, Canon mod Rådet, at såfremt det nævnte fradrag blev foretaget korrekt, er det ikke længere nødvendigt at foretage nogen ny justering i henhold til grundforordningens artikel 2, stk. 9 og 10. Som det faktisk er fastslået af Domstolen, fremgår det af artikel 2, stk. 10, litra c), at der ikke kan foretages justeringer

»for forskelle i administrations- og generalomkostninger, herunder forsknings- og udviklingsomkostninger eller omkostninger til reklame«.

Jeg er klar over, at denne bestemmelse vedrører forskelle i reklameomkostninger afhængig af, om de afholdes på det japanske marked eller på Fællesskabets marked, og ikke spørgsmålet, om omkostningerne til reklame skulle have være fratrukket den normale værdi og/eller eksportprisen. Det fremgår imidlertid i det hele af det hidtil anførte, at Rådet med rette medregnede CSC's omkostninger i den normale værdi. For så vidt angår spørgsmålet, om Canon's europæiske datterselskabers omkostninger til reklame med rette blev holdt uden for eksportprisen, bemærkes, at dette spørgsmål er uden betydning for diskussionen om, hvorvidt den normale værdi blev beregnet lovligt, og vedrører anbringendet om fastsættelsen af eksportprisen.

19. For så vidt angår Canon's argument om, at den normale værdi for de tre model-

ler, betegnet A, B og C, som selskabet solgte under sit eget mærke, blev kunstigt pustet op som følge af anvendelsen af nogle fortjenstmargener, der ikke var de rigtige for de pågældende produkter, tilslutter jeg mig fuldt og helt Rådets bemærkninger. Jeg mener navnlig ikke, at Rådet overskred grænserne for det skøn, som det har på dette område,

— hverken for så vidt som det lagde til grund, at visse produkter, navnlig model C, blev solgt med tab »over et længere tidsrum« og i »betydelige mængder«, og at det derfor med føje kunne anse disse salg for ikke at være sket i normal handel, jf. artikel 2, stk. 4, i grundforordningen, og derfor med rette kunne beregne en normal værdi for disse produkter

— eller for så vidt som det som »en rimelig fortjenstmargen« i betydningen i artikel 2, stk. 3, litra b), nr. ii), ved beregningen af den nævnte normale værdi anvendte den gennemsnitlige fortjeneste, der var beregnet for samtlige salg af Canon's modeller i normal handel.

20. Hertil kommer, at det ville have været helt urimeligt at anvende den gennemsnitlige fortjeneste for de modeller, som ikke blev solgt med tab, men ikke at anvende den for de modeller, der blev solgt med tab, så meget mere som nogle salg med tab indgik i beregningen af den gennemsnitlige fortjeneste (jf. betragtning 10, fjerde afsnit, til den anfægtede forordning).

21. Rådet har endelig uimodsagt anført, at man, såfremt man fulgte den af sagsøgeren krævede metode, ville nå frem til en dumpingmargen, der kun afviger ganske lidt fra den, der blev beregnet for Canon, som er 26,6%. Når henses til, at antidumpingtolden blev fastsat på et lavere niveau end de endelig fastsatte dumpingmargener, nemlig 20% af nettoprisen frit Fællesskabets grænse, hvilket blev anset for tilstrækkeligt til at ophæve skaden for industrien i Fællesskabet, og henset til, at denne sats på 20% er den, der gælder for alle de eksportører, for hvilke der er konstateret en dumpingmargen, som er højere end eller lig med denne sats (jf. betragtning 114 til den endelige forordning), kan den nævnte ganske lille forskel i dumpingmargenen for Canon, som Rådet har beregnet til 0,02%, ikke have haft nogen indflydelse på den sats, som antidumpingtolden blev fastsat til. Canon har i hvert fald ikke bevist, i hvilket omfang forskellen skulle have gjort det nødvendigt at ændre den nævnte sats for selskabets produkter.

22. Det samme gælder for model A, med hensyn til hvilken Rådet har indrømmet, at der med urette blev beregnet en normal værdi på grundlag af den urigtige antagelse, at modellen ikke blev solgt i tilstrækkelige mængder på det japanske marked til at opfylde 5%-reglen, som der henvises til i betragtning 8 til den midlertidige og den endelige forordning. Canon har heller ikke bestridt, at denne fejl kun påvirkede dumpingmargenen ganske lidt, omkring 0,3%, og har endog taget den til efterretning uden bemærkninger, hvorfor det må konkluderes, at det ikke er blevet godtgjort, at fejlen nødvendiggjorde en ændring af satsen for antidumpingtolden [6].

6 — Se vedrørende lignende sager, hvor nedsættelser af dumpingmargenen ikke begrundede en ændring af den sats, der var fastsat med henblik på skaden, domme af 5.10.1988 (sag 250/85, Brother mod Rådet, Sml. s. 5683, præmis 24) og den tidligere nævnte TEC mod Rådet, præmis 41.

23. Med hensyn til model B er det tilstrækkeligt at fastslå, at Canon ikke har taget til genmæle mod Rådets udtalelse om, at der ikke blev taget hensyn til denne model ved beregningen af dumpingmargenen, fordi den sælges i ganske ringe omfang i Fællesskabet.

24. Anbringendet om urigtig fastsættelse af den normale værdi må herefter i det hele forkastes.

B — Fastsættelse af eksportprisen

25. For så vidt angår anbringendet om, at eksportprisen blev fastsat ulovligt, kan jeg fatte mig i yderste korthed. Domstolen har allerede i den tidligere nævnte dom af 14. marts 1990, Gestetner mod Rådet og Kommissionen, taget stilling til den situation, hvor PPC sælges i Fællesskabet gennem et datterselskab af producenten, der modtager ordrerne fra kunderne, tilsender dem fakturaerne og modtager fakturabetalingerne. Domstolen fastslog, at Rådet med rette havde anvendt grundforordningens artikel 2, stk. 8, litra b), og følgelig med rette havde beregnet eksportprisen på grundlag af den pris, som datterselskabet fakturerede til de første uafhængige købere, idet der samtidig blev fratrukket en rimelig margen for generalomkostninger og fortjeneste.

26. Det, der blev fastslået i sagen Gestetner mod Rådet og Kommissionen for salg til OEM-købere (dvs. leverandører af PPC, der ikke selv producerer, men under eget mærke sælger produkter, som de køber hos andre), finder i nærværende sag ikke alene anvendelse på Canon's salg til OEM-selskaberne, men også på Canon's salg gennem Canon Europa til andre uafhængige købere i Irland, Danmark og Grækenland. For alle disse salg varetager Canon Europa nemlig, »selv om det ikke formelt er importør af varen, dog... de funktioner, der typisk er tillagt et importdatterselskab« (jf. betragtning 15, tredje afsnit, til den anfægtede forordning), og bærer følgelig nogle omkostninger, der går fra i det beløb, som eksportøren faktisk modtager, og som følgelig skal fratrækkes i den pris, den første uafhængige køber betaler, når denne pris lægges til grund for beregningen af eksportprisen.

27. Det fremgår i øvrigt af den nævnte dom Gestetner mod Rådet og Kommissionen, at den omstændighed, at de omkostninger, som Canon Europa herved har afholdt, vedrører en virksomhed, der finder sted *før indførslen*, ikke er til hinder for at anvende artikel 2, stk. 8, litra b). Selv om den nævnte bestemmelse udtrykkeligt kun nævner justeringer, der er påkrævet under hensyn til samtlige omkostninger, der er påløbet *mellem indførsel og videresalg*, er den nemlig ikke til hinder for, at de fornødne justeringer foretages, såfremt eksportprisen skal beregnes af andre grunde end de i bestemmelsen nævnte (dommens præmis 33).

28. Endelig er det, ligesom i sagen Gestetner mod Rådet og Kommissionen, heller ikke i denne sag blevet påvist, at de foretagne fradrag for de omkostninger og den fortjeneste, der vedrører Canon Europa's rolle, nemlig 5% for OEM-selskaberne og 15% for salgene til de andre uafhængige kunder, var for store. Anbringendet om fastsættelsen af eksportprisen må følgelig forkastes.

C — Sammenligningen

29. Canon har gjort gældende, at institutionerne foretog en urimelig snæver fortolkning af grundforordningens artikel 2, stk. 10, litra c), da de afviste at foretage justeringer af den normale værdi for at tage hensyn til alle CSC's omkostninger, til forskellene i handelsled og til diverse omkostninger med direkte tilknytning til salget, såsom rabatter for ibyttetagne varer og transportomkostninger samt sælgernes direkte omkostninger i forbindelse med salgsarbejdet.

30. For så vidt angår spørgsmålet om »*handelsled*« er Canon's argumentation stort set den samme som den, der er fremført vedrørende fastsættelsen af den normale værdi. Herefter omfattede denne, da den for så vidt angår handelsled blev bestemt ved salget *fra* salgsselskaberne, omkostninger, som ikke indgik i eksportprisen; denne pris vedrørte det handelsled, der ligger ved salget *til* salgsselskaberne. Jeg kan derfor henvise til mine bemærkninger herom.

31. Jeg skal her yderligere anføre, at Domstolen i den nævnte dom af 5. oktober 1988, Canon mod Rådet, allerede fastslog, at:

»Det er netop ved at tage udgangspunkt i det første salg til en uafhængig køber, at der kan ske en korrekt fastlæggelse af den normale værdi 'ab fabrik' i tilfælde af en fremstillings- og salgsvirksomhed, der drives som Canon's på det japanske marked.« (Præmis 41).

32. Ifølge grundforordningens artikel 2, stk. 9, skal eksportprisen og den normale værdi fortrinsvis sammenlignes i handelsleddet ab fabrik, og hvis institutionerne har gjort dette, er de ikke forpligtet til at foretage justeringer for handelsleddet (jf. således præmis 30 i den tidligere nævnte dom af 5.10.1988, Silver Seiko mod Rådet). Det følger i øvrigt af artikel 2, stk. 10, litra c), at forskelle i handelsled kun begrundede en justering, »for så vidt der ikke i øvrigt er taget hensyn hertil«.

33. Med hensyn til *CSC's omkostninger* retter Canon's kritik sig dels mod Rådets almindelige afvisning af at foretage de nødvendige fradrag, således at den normale værdi og eksportprisen kan sammenlignes, dels mod, at en række konkrete justeringer er blevet afslået med en efter selskabets opfattelse urigtig begrundelse[7].

34. Det skal i denne forbindelse nævnes, at det fremgår af Domstolens tidligere nævnte domme af 7. maj 1987, de såkaldte »kugleleje«-domme, at det er den, der ansøger om at få foretaget en justering i medfør af artikel 2, stk. 10, i grundforordningen, som skal bevise, at ansøgningen er berettiget,

»dvs. at den forskel, der påberåbes, vedrører en af de faktorer, som er nævnt i artikel 2, stk. 9, at forskellen påvirker prisernes sammenlignelighed, og endelig — såfremt der, som det er tilfældet i denne sag, er tale om forskelle i salgsvilkårene — at forskellen har direkte tilknytning til de pågældende salg«[8].

7 — Se punkt 95 i replikken.

8 — Se navnlig dom af 7.5.1987 (sag 260/84, Minebea mod Rådet, Sml. s. 1975, præmis 43).

Canon kan således ikke bare generelt hævde, at institutionerne anlagde en for snæver fortolkning af begrebet

»forskelle i salgsvilkår, som har direkte tilknytning til salgene«,

idet de herved alene forstod

»forpligtelser i forbindelse med en salgskontrakt, som kan være anført i selve kontrakten eller i sælgers generelle salgsvilkår« (se betragtning 26 til den midlertidige forordning, der blev bekræftet ved betragtning 20 til den endelige forordning).

Canon skal derimod i hvert enkelt tilfælde bevise, dels at de forskelle, som det påberåber sig, foreligger, og at de påvirker prissammenligneligheden, dels at de har direkte tilknytning til de pågældende salg.

35. For det andet fremgår det af betragtning 17 og 18 til den endelige forordning, at institutionerne faktisk foretog justeringer i medfør af grundforordningens artikel 2, stk. 9 og 10, af hensyn til forskelle, der påvirkede prisernes sammenlignelighed især vedrørende salgsvilkår,

»hvor det på tilfredsstillende måde kunne godtgøres, at der var en direkte forbindelse mellem disse forskelle og det pågældende salg. Dette var tilfældet for så vidt angår forskelle i kreditvilkår, garantier, provisioner, løn til sælgere samt emballerings-, transport-, forsikrings-, håndterings- og ekstraomkostninger«.

Dette har Canon ikke bestridt, og det må derfor antages, at klagepunktet vedrørende den angivelige afvisning af at foretage de fornødne justeringer ikke vedrører samtlige CSC's SAG-omkostninger, men kun administrations- og generalomkostningerne [9].

36. Som jeg allerede har nævnt vedrørende forskelle i administrations- og generalomkostninger, herunder forsknings- og udviklingsomkostninger eller omkostninger til reklame, fremgår det udtrykkeligt af grundforordningens artikel 2, stk. 10, litra c), at der »almindeligvis« ikke vil blive foretaget justeringer herfor. For at opnå, at en justering herfor skulle have været foretaget, måtte Canon derfor påvise, at der ud over en direkte tilknytning til de pågældende salg

»foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde en undtagelse fra denne hovedregel« [10].

37. Jeg finder ligesom Rådet, at ingen af de to faktorer, Canon har henvist til, udgør en sådan »særlig omstændighed«.

38. Det er i forbindelse med Canon's første anbringende fremgået, at CSC's omkostninger i forbindelse med salget af PPC på det japanske marked lovligt vedblivende kunne være medregnet [i tilfælde af anvendelse af

9 — Se stævningens punkt 82-98.

10 — Jf. navnlig den fornævnte dom af 7.5.1987, Minebea mod Rådet, præmis 45.

grundforordningens artikel 2, stk. 3, litra a)] eller blive medregnet [i tilfælde af anvendelse af samme bestemmelses litra b), nr. ii)], da CSC for disse salg fungerer som en salgsafdeling for Canon. Dette følger af det formål, der er bestemmende for forskrifterne om fastsættelse af den normale værdi, nemlig at salgsprisen for en vare skal fastsættes svarende til den, der anvendes på oprindelses- eller eksportmarkedet, eller til prisen, som den ville være, hvis varen blev solgt dér i normal handel[11]. Det ville stride mod nævnte formål, såfremt man holdt visse omkostninger uden for denne pris med den begrundelse, at de *udelukkende* har tilknytning til salgene på det pågældende hjemmemarked (og derfor ikke indgår i eksportprisen).

39. Et krav herom kan heller ikke hævdes at følge af, at CSC vedrørende andre varer og/eller for andre selskaber varetager samme funktioner som dem, som det udøver i forbindelse med salget af Canon's PPC. I det omfang, det forholder sig sådan, kan CSC's omkostninger blot fordeles, således at kun omkostningerne vedrørende Canon's salg af PPC medregnes i den normale værdi. Dette var, hvad der skete i nærværende sag, for det fremgår af betragtning 12 til den midlertidige forordning, som blev bekræftet ved betragtning 12 til den endelige forordning, at institutionerne for at tage højde for, at CSC havde andre funktioner end funktionen som salgsafdeling for Canon's PPC, godtog, at omkostningerne i forbindelse med disse andre funktioner ikke øgede omkostningsandelen ved salget af PPC, idet fordelingen normalt skete på grundlag af CSC's samlede omsætning, hvilket institutionerne har udtrykkelig hjemmel til i grundforordningens artikel 2, stk. 11.

40. Med hensyn til den justering, som Canon har krævet for *betalinger ved ibyttetagning*, er det min opfattelse, at Rådet med rette kunne afvise denne. For det første er en rabat i forbindelse med ibyttetagning normalt kun et mål for »den brugte maskines værdi for den berørte eksportør« (jf. betragtning 14 til den midlertidige forordning og punkt 82 i svarskriftet), der faktisk ikke indebærer nogen virkelig nedsættelse af salgsprisen, men er betalingen for, hvad der modtages til gengæld. En sådan betaling adskiller sig således klart fra almindelige rabatter, som f.eks. mængderabatter, som udtrykkeligt nævnes i grundforordningens artikel 2, stk. 10, litra b), nr. i), og som, når de gives på grund af det store antal solgte produkter, indebærer en virkelig nedsættelse af prisen for disse produkter. Enhver rabat for ibyttetagne maskiner skal derfor principielt medregnes i den normale værdi, som fastsat i henhold til grundforordningens artikel 2, stk. 3, da værdien af den ibyttetagne maskine udgør en del af den pris, der »faktisk« er betalt eller skal betales af køberen af den nye vare. Hertil kommer, at spørgsmålet, om en sådan rabat kan trækkes fra i medfør af artikel 2, stk. 10, litra c), ikke kunne opstå, hvis dette ikke var tilfældet.

41. For det andet betyder den omstændighed, at ibyttetagningsrabatten kun gives ved salg af nye maskiner, ikke nødvendigvis, at betalingen skal anses for *direkte* tilknyttet salget af disse varer. Som Rådet har anført i punkt 59 i duplikken, har ibyttetagningsrabatten tværtimod direkte tilknytning til byttearrangementet og kun indirekte til salget, som også kunne finde sted uden bytte. Den giver således producenten / sælgeren en yderligere fordel, der er uafhængig af salget

11 — Jf. tilsvarende for så vidt angår beregningen af den normale værdi Domstolens tidligere nævnte dom af 5.10.1988, Canon mod Rådet, præmis 26.

af den nye vare, nemlig den fordel at modtage den brugte maskine i bytte.

42. Jeg anser dette for at være rigtigt, uanset indholdet eller karakteren af en sådan fordel, der er uafhængig af salget. Jeg finder det derfor uden betydning, at den fordel, som ibyttetagningsrabatten giver producenten, i nærværende sag ikke består i videresalgsprisen for de brugte maskiner (da der ikke findes noget marked for brugte PPC i Japan), men i den fordel, som producenten opnår ved, at de trækkes ud af markedet og tages ud af handelen. Som forklaret af Rådet i den anfægtede forordnings betragtning 13, andet afsnit, medfører dette, at:

»Efterspørgslen efter nye maskiner opretholdes på det højest mulige niveau, hvor priserne derfor også kan holdes på et højere niveau, end det ville have været tilfældet, hvis der havde været et marked for brugte maskiner.«

Videre anføres det, at:

»Denne større efterspørgsel og deraf følgende større produktion skulle normalt medføre større stordriftsfordele og tilsvarende større fortjeneste.«

43. Dette bestrider Canon i øvrigt ikke, men bemærker, at fordelen som følge af de højere priser fuldt ud afspejles i de PPC-priser, der blev brugt ved beregningen af den normale værdi. De nævnte fordele fører imidlertid ikke alene til højere priser for nye PPC, da der ikke findes noget marked for brugte maskiner, men viser sig tillige, takket være den omstændighed, at PPC i drift trækkes ud af markedet før tiden, ved, at der opretholdes en stor produktion med betydelige stordriftsfordele og større fortjenstmargener.

44. Jeg bemærker sammenfattende på grundlag af alt det anførte, at for så vidt som Rådet havde fastslået, at

»betalingen for ibyttetagne maskiner for producenten repræsenterer en værdi ud over værdien af selve salget, ... [faktisk] den værdi, som fjernelsen af de ibyttetagne maskiner fra markedet har for producenten« (jf. betragtning 14 til den anfægtede forordning),

kunne det med rette afvise den justering, der ansøgtes om på dette grundlag.

45. For så vidt angår den justering, som Canon har krævet for *transportomkostninger* i forbindelse med sit salg til CSC, bemærker jeg, at det fremgår af betragtning 17 til den anfægtede forordning, at der blev foretaget justeringer af hensyn til forskelle i transportomkostninger, der påvirkede prisernes sammenlignelighed,

»hvor det på tilfredsstillende måde kunne godtgøres, at der var en direkte forbindelse mellem disse forskelle og det pågældende salg«.

Som følge af, at institutionerne med rette anså CSC for en del af den økonomiske enhed Canon og følgelig med rette kunne fastsætte den normale værdi med udgangspunkt i det første salg til en uafhængig køber,

kunne transportomkostningerne i forbindelse med salgene til CSC ikke anses for at have en »direkte tilknytning til de pågældende salg«. Disse omkostninger er i realiteten omkostninger ved intern transport og afholdes i et led, der ligger før de »pågældende salg«. I øvrigt er det forkert, når sagsøgeren hævder, at afvisningen af at justere for transportomkostningerne medførte, at den normale værdi ikke blev beregnet ab fabrik (se punkt 128 i replikken). Som det er fremgået i forbindelse med spørgsmålet om de krævede justeringer for forskelle i handelsleddet, fastsatte institutionerne tværtimod, idet de lagde det første salg til en uafhængig køber til grund, den normale værdi »ab fabrik«, hvilket endvidere bekræfter, at transportomkostningerne inden for Canon-koncernen ligger før det således fastlagte led »ab fabrik«, og at en justering på dette grundlag følgelig ikke er berettiget (jf. den tidligere nævnte dom af 5.10.1988, Canon mod Rådet, præmis 38-41).

46. For så vidt angår *sælgernes omkostninger*, dvs. deres rejseudgifter, udgifter til parkering og forsikring af deres biler samt udgifter til sælgeruddannelse, bemærkes, at disse hører til administrations- og generalomkostninger, for hvilke der som hovedregel ikke vil blive foretaget justeringer, medmindre der foreligger »særlige omstændigheder«. Bortset fra den konstatering, at der på samme bevismæssige grundlag blev foretaget en justering herfor i sagen om elektroniske skrivemaskiner, der blev afgjort ved den tidligere nævnte dom af 5. oktober 1988, Canon mod Rådet, har Canon imidlertid intet anført, som beviser, at der foreligger en sådan »særlig omstændighed«. Eftersom foretagelsen af en justering for administrations- og generalomkostninger ville være en afvigelse fra en helt generelt formuleret regel, der oven i købet giver institutionerne et vidt skøn, er det klart, at den måtte være begrundet ud fra en bedømmelse af den konkrete sag. På samme måde er det ikke tilstrækkeligt at henvise til, at institutionerne i tidligere sager anerkendte, at bl.a. sælgernes rejseomkostninger kan have direkte tilknytning til salget, som bevis for, at det også er tilfældet i den foreliggende sag. Ved at acceptere en sådan argumentation ville man pålægge institutionerne hver eneste gang at angive en præcis begrundelse for, hvorfor de har forladt en opfattelse, de tidligere havde i andre sager, og hvorved man ville omlægge bevisbyrden, der som allerede anført på området her påhviler den part, der ansøger om justering i medfør af grundforordningens artikel 2, stk. 10. Jeg kan på denne baggrund kun komme til det resultat, at sagsøgeren hverken har bevist, at der foreligger særlige omstændigheder, som begrunder en undtagelse fra reglen om, at justeringer ikke foretages for administrations- og generalomkostninger, eller at de omhandlede omkostninger har en direkte tilknytning til de pågældende salg.

47. Jeg bemærker endvidere, at det omkostningsbeløb, for hvilket der er ansøgt om en justering, er ganske lille, således at det med sikkerhed ikke ville have nogen væsentlig indflydelse på den for Canon konstaterede dumpingmargen og — så meget mindre — på den fastsatte antidumpingtold.

48. Anbringendet om fejlagtig sammenligning af den normale værdi og eksportprisen må derfor også i det hele forkastes.

D — Skaden

49. De argumenter, som Canon har fremført til støtte for anbringendet om, at institutionerne beregnede skaden urigtigt, fordi de ikke tog hensyn til segmenteringen af hele markedet, er ikke nye. De blev allerede fremført under undersøgelsen, og Rådet tog udtrykkelig stilling til dem i betragtning 28-31 til den anfægtede forordning. For at sige det med det samme, så mener jeg ikke, at Canon under sagen for Domstolen har bevist, at Rådet, da det afviste dem alle af de anførte grunde, byggede på faktisk urigtige oplysninger eller bedømte disse klart fejlagtigt.

50. Den væsentligste svaghed ved sagsøgerens argumentation er, at den i et meget vidt omfang er baseret på betragtninger vedrørende fællesskabsproducenternes markedsandele inden for de forskellige PPC-kategorier, fra den personlige kopieringsmaskine til fotokopieringsmaskinen i segment 5. Canon har således taget udgangspunkt i den konstatering, at klagernes markedsandele i perioden 1982-1984 steg inden for hver af disse kategorier, med undtagelse af kategorien PPC i segment 2, som den eneste fællesskabsproducent, Rank Xerox, havde indstillet produktionen af mellem 1983 og 1985. Selskabet når så til den konklusion, at fællesskabsinstitutionerne kun kunne fastslå, at der forelå en skade, hvis de slog samtlige segmenter sammen og behandlede fotokopieringsmaskinerne fra samtlige segmenter som »samme vare« efter betydningen i grundforordningens artikel 2, stk. 12.[12]

12 — Se navnlig punkt 155 i replikken.

51. Denne fremgangsmåde er imidlertid ikke i overensstemmelse med den, der skal følges for at fastslå skaden, og som institutionerne fulgte i denne sag. Det bestemmes i grundforordningens artikel 4, stk. 1, at:

»En konstatering af, om der foreligger skade, foretages kun, såfremt dumpingimporten eller den subsidierede import gennem virkningerne af dumping eller subsidier forvolder... væsentlig skade for en erhvervsgren i Fællesskabet eller i væsentlig grad forsinker oprettelsen af en sådan erhvervsgren.«

Med henblik på at bedømme, om dette er tilfældet, foreskriver artikel 4, stk. 4, følgende:

»Virkningen af dumpingimporten eller den subsidierede import vurderes i forhold til Fællesskabets produktion af samme vare...«

Det fremgår af artikel 4, stk. 2, at der i forbindelse med denne bedømmelse skal tages hensyn til forskellige faktorer, herunder bl.a. de følgevirkninger, som de pågældende indførsler har haft bl.a. for markedsandelene for den pågældende erhvervsgren i Fællesskabet.

52. Det følger af de nævnte bestemmelser, at det som det første må fastslås, hvad der er »Fællesskabets produktion af samme vare«, og derefter undersøges, om denne

som følge af dumping eller subsidier har lidt væsentlig skade.

53. Det følger endvidere af bestemmelserne, at selv om institutionerne med rette lagde til grund, at den relevante erhvervsgren i denne sag udgjordes af PPC-virksomhederne i de forskellige segmenter, uden at disse behandles hver for sig, kan der ikke bygges noget argument på, at vedkommende erhvervsgrens markedsandel inden for det ene eller det andet af disse segmenter muligvis voksede under referenceperioden. Domstolen anvendte ganske samme argumentation, da den i den tidligere nævnte sag Gestetner mod Rådet og Kommissionen afviste et klagepunkt om, at Rank Xerox blev henregnet til Fællesskabets producenter efter betydningen i grundforordningens artikel 4, stk. 5. I præmis 56 i dom af 14. marts 1990 fastslog den således, at det var uden enhver betydning, at værditilvæksten for PPC med lille kapacitet, som Rank Xerox fremstillede i Det Forenede Kongerige, var meget mindre end den konstaterede tilvækst for samtlige segmenter, og den henviste herved til, at Rådet i betragtning 58 til den anfægtede forordning med rette havde anført, at:

»Eftersom samme vare i forbindelse med proceduren er blevet defineret som værende samtlige fotokopieringsmaskiner fra og med personlige kopieringsmaskiner til og med maskiner klassificeret i Dataquest-undersøgelsens segment 5, vil det under alle omstændigheder være urimeligt at undersøge, om en fællesskabsproducent bør anses for en del af den pågældende erhvervsgren i Fællesskabet blot på grundlag af en enkelt eller et begrænset antal modeller.«

54. Kunne Rådet med rette anvende en sådan definition af »samme vare«?

55. I den forbindelse anser jeg det for nyttigt at gøre sig klart, at det ved ansættelsen af skaden først skal fastslås, om der i Fællesskabet er en produktion af varer, der kan betragtes som de »samme« som de, der indføres ved dumping. I første omgang drejer det sig således ikke om at fastslå, hvorvidt forskellige typer af samme vare, uanset deres oprindelse, kan betegnes som »samme vare«, men om at sammenligne de indførte varer med dem, der fremstilles i Fællesskabet.

56. Sagsøgeren har ikke bestridt, at der i referenceperioden blev fremstillet PPC i Fællesskabet inden for alle segmenter, lige fra personlige kopieringsmaskiner til og med segment 5, og at de japanske udførsler vedrørte PPC til og med segment 4. For så vidt som sagsøgeren selv ligesom institutionerne bygger på Dataquest-segmenteringen og ikke gør gældende, at visse typer PPC ikke er henført til det »rette« segment, må det konkluderes, at der faktisk i Fællesskabet blev fremstillet varer »i enhver henseende mage til den omhandlede vare« eller i hvert fald, hvor der er små forskelle mellem visse produkter inden for samme segment,

»en anden vare, der har egenskaber, som ligger tæt op ad den pågældende vares« (jf. ordlyden af grundforordningens artikel 2, stk. 12).

57. Det eneste spørgsmål, der kunne være opstået i denne forbindelse, er, om det var rigtigt at tage PPC fra segment 5 med under definitionen af Fællesskabets produktion af »samme vare«, idet der ikke var japanske udførsler af PPC fra denne kategori inden

for referenceperioden. Som det imidlertid — med rette — blev anført af Rådet (i punkt 104 i svarskriftet), er dette spørgsmål stort set teoretisk, eftersom det under alle omstændigheder blev fastslået, at der ikke forelå nogen skade for PPC henhørende under segment 5 (se betragtning 79 og 80). Hertil kommer, at Kommissionen udtrykkeligt tog stilling til dette spørgsmål i den midlertidige forordning (se betragtning 37 og 38), og at Rådet, for så vidt som det generelt anså PPC fra tilstødende segmenter for også at være »samme vare«, dermed indirekte bekræftede, at PPC (fra EF) i segment 5 er de samme som (japanske) PPC i segment 4.

58. For så vidt angår spørgsmålet, om institutionerne kunne gå så vidt som at ansætte skaden i forhold til hele Fællesskabets produktion af PPC, lige fra den personlige kopieringsmaskine til PPC i segment 5, minder jeg for det første om, at markedsandelene kun er én af flere økonomiske faktorer, der har betydning ved bedømmelsen af de følgevirkninger, som dumpingimporten har haft for den pågældende erhvervsgren i Fællesskabet. Endvidere er listen over de økonomiske faktorer i grundforordningens artikel 4, stk. 2, litra c), blot vejledende, og institutionerne kan derfor lovligt undlade at anvende dem alle i hver enkelt sag (jf. således navnlig den førnævnte dom af 5.10.1988, Canon mod Rådet, præmis 56). Endelig er følgevirkningerne, som indførslerne har haft på de pågældende økonomiske størrelser, i sig selv kun en af de faktorer, der, ved siden af indførslens omfang og importpriserne, skal tages i betragtning ved fastlæggelsen af skadens omfang (jf. således dom af 5.10.1988, forenede sager 294/86 og 77/87, Technointorg mod Kommissionen og Rådet, Sml. s. 6077, præmis 41). Det fremgår af det anførte for det første, at selv fejl ved bedømmelsen af markedsandelene ikke nødvendigvis behøver at resultere i en anden samlet bedømmelse af skaden, og, for det andet, at selv om fællesskabsvirksomhedernes markedsandel steg, udelukker dette ikke nødvendigvis, at der konstateres en skade.

59. Jeg gør endvidere opmærksom på, at Rådet aldrig har hævdet, at *alle* PPC er »samme varer«. Dette bestræbte Kommissionen sig på at gøre klart i betragtning 38 til den midlertidige forordning, og den anførte som eksempel, at:

»Personlige kopieringsmaskiner og operatørbetjente koncernmaskiner med stor kapacitet er selvfølgelig ikke samme varer.«

Selv om alle PPC ikke er »samme varer«, kan dog »i det mindste« de PPC, der henhører under tilstødende segmenter, betragtes som sådanne. Det er dette, Rådet bekræftede i betragtning 31 til den anfægtede forordning.

60. De omstændigheder, som Rådet baserede denne konklusion på, og som er gengivet i betragtning 30 til den anfægtede forordning, forekommer mig at være helt relevante og er i hvert fald ikke behæftet med en åbenbar fejl. I forbindelse med vurderingen af de faktiske forhold byggede institutionerne i øvrigt på arbejder fra de uafhængige forsknings- og undersøgelsesinstitutter Dataquest og Info-Markt, hvoraf det dels fremgår, at der ikke er skarpe, klart fastlagte grænser mellem de forskellige segmen-

ter, der ofte overlapper hinanden, idet visse PPC kan klassificeres i forskellige segmenter på grundlag af visse af deres karakteristika og tekniske egenskaber, dels, at PPC fra tilstødende segmenter faktisk konkurrerer med hinanden.

61. Selv om PPC, der hører til forskellige segmenter eller endog til samme segment, således kan være forskellige, bl.a. hvad angår deres kopihastighed, har de alligevel de samme funktioner og opfylder grundlæggende de samme behov. Dette bevises tilstrækkeligt ved den konstatering, som i sig selv ikke er anfægtet af sagsøgeren (jf. punkt 162 i replikken), at kundens valg ofte er bestemt af, om han ønsker at centralisere eller decentralisere sine fotokopieringsfaciliteter, dvs. installere én PPC med stor kapacitet eller flere med lille kapacitet. Med udtalelsen om, at

»den japanske fremgang i meget vidt omfang har været en følge af udviklingen af markedssegmenter, som andre selskaber stort set ikke havde interesseret sig for« (punkt 144 i stævningen),

anerkender Canon også indirekte, at udviklingen inden for visse segmenter muligvis sker på bekostning af andre segmenter, om ikke af anden grund, så fordi disse fratages nogle markeder, som de ellers kunne have haft.

62. Det anførte gælder også for de personlige kopieringsmaskiner og PPC i segment 1, således at Canon ikke med rette kan hævde, at selskabet skabte et nyt marked ved at bringe den personlige kopieringsmaskine, det havde udviklet, på markedet. Som Rådet korrekt har understreget, har Canon i det højeste udvidet det eksisterende marked for PPC og skabt en større efterspørgsel efter PPC med lille kapacitet. Det fremgår i øvrigt af Canon's tal, at klagernes markedsandel i segmentet for personlige kopieringsmaskiner blot steg fra 0 til 0,8%, således at man ikke kan afvise, at en eventuel skade inden for dette segment for sig kan være sket derved, at oprettelsen af den pågældende erhvervsgren i Fællesskabet blev væsentligt forsinket.

63. På baggrund af det anførte mener jeg, at Rådet med rimelighed kunne konkludere, at

»maskiner klassificeret i tilstødende segmenter *i tilstrækkelig grad ligner hinanden* til at kunne anses for 'samme vare' i forbindelse med denne procedure« (betragtning 31 til den anfægtede forordning).

Anbringendet om, at skaden blev urigtigt ansat, kan derfor ikke lægges til grund.

E — Væsentlige formelle mangler

64. Jeg mener ikke, at anbringendet om en utilstrækkelig begrundelse finder støtte i nogen af de tre argumenter, som Canon har fremført.

65. Canon har for det første gjort gældende, at institutionerne for at kunne fastsætte den normale værdi på grundlag af grundforordningens artikel 2, stk. 3, litra a), udtrykkeligt skulle have fastslået, at de anvendte priser var »sammenlignelige« med

dem, der blev anvendt ved beregningen af eksportprisen.

66. Det skal hertil anføres, at selv om den begrundelse, som kræves i henhold til traktatens artikel 190, klart og utvetydigt skal angive de betragtninger, som er lagt til grund af den fællesskabsinstitution, der har udstedt den anfægtede retsakt, dels således at de berørte personer kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, for at de kan forsvare deres rettigheder, dels således at Domstolen kan udøve sin prøvelsesret (se navnlig Domstolens tidligere nævnte dom af 7.5.1987, Minebea mod Rådet, præmis 23),

»kan [det] imidlertid ikke kræves, at begrundelsen til forordningerne specificerer de ofte meget talrige og komplicerede faktiske og retlige detaljer, som omfattes af forordningerne, når de falder inden for systematikken i den helhed, hvori de indgår« (jf. navnlig dom af 2.5.1990, sag C-27/89, Scarpe, Sml. I, s. 1701, præmis 27).

Det fremgår i øvrigt af Domstolens praksis, at:

»Begrundelsen for en generel retsforskrift kan fremgå ikke blot af dens ordlyd, men også af samtlige regler under ét på det pågældende område.« (Se dom af 23.2.1978, sag 92/77, An Board Bainne, Sml. s. 497, præmis 36).

67. Det fremgår af en sammenligning mellem på den ene side betragtning 5 og 6 til den endelige forordning, som henviser til de tilsvarende betragtninger i den midlertidige forordning, og på den anden side de følgende betragtninger i kapitlet om den normale værdi, at denne i nogle tilfælde blev fastlagt på grundlag af artikel 2, stk. 3, litra a), og i andre tilfælde blev beregnet på grundlag af artikel 2, stk. 3, litra b). I denne sammenhæng er betragtning 7, første afsnit, til den midlertidige forordning, som udtrykkeligt blev bekræftet ved betragtning 6 til den anfægtede forordning, efter min mening tilstrækkelig klar og utvetydig til, at det bliver forståeligt, hvorledes institutionerne har anvendt artikel 2, stk. 3, litra a). Det hedder således i betragtningen:

»Trods visse eksportørers krav herom fandt Kommissionen, at det ikke ville være rimeligt at tage hensyn til overførselsprisen mellem forretningsmæssigt forbundne selskaber eller en eksportørs filialer, når den normale værdi blev fastlagt ved hjælp af hjemmemarkedspriser, da det ikke er disse priser, der er betalt eller skal betales i normal handel for den tilsvarende vare. I overensstemmelse hermed blev kun priser til uafhængige købere anvendt ved fastlæggelsen af den normale værdi.«

68. Endvidere bemærkes, at da man i de tilfælde, hvor salget på markedet i Fællesskabet blev foretaget af et datterselskab af eksportøren, også brugte priserne for den første uafhængige køber til at beregne eksportprisen, idet de priser, som eksportøren i Japan tog af sit datterselskab i Fællesskabet, blev anset for overførselspriser og ikke pålidelige (jf. betragtning 15 og 16 til den endelige forordning), kunne en interesseret læser med sikkerhed forstå, at Rådet, da det anvendte priserne for uafhængige købere til at fastsætte den normale værdi, dermed ville opfylde kravet om sammenlignelighed i artikel 2, stk. 3, litra a). Canon tog i hvert fald ikke fejl heraf og gjorde som sit første realitetsanbringende til støtte for søgsmålet gældende, at Rådet med urette anvendte artikel

2, stk. 3, litra a), til at fastsætte den normale værdi. Selskabet har dermed vist, at det fuldt ud var i stand til at forsvare sine rettigheder, navnlig da Rådets opfattelse blot bekræftede Kommissionens, som selskabet havde kunnet gøre sig bekendt med under antidumpingproceduren.

69. Sagsøgeren har endvidere gjort gældende, at institutionerne afslog at undersøge de beviser, som de fik forelagt vedrørende CSC's funktioner, og som navnlig godtgjorde, at CSC ikke kun er en salgsafdeling for Canon's PPC.

70. Det fremgår imidlertid af mine bemærkninger vedrørende Canon's første anbringende, at såfremt der foreligger en arbejdsfordeling med hensyn til henholdsvis fremstilling og salg mellem to juridisk selvstændige, men økonomisk sammenhørende selskaber, kan de priser, som salgsafdelingen anvender for de første uafhængige købere, lovligt anvendes med henblik på fastsættelsen af den normale værdi, og da Rådet kunne konstatere, at CSC for så vidt angik Canon's PPC varetog de funktioner, der normalt udføres af en salgsafdeling, var Rådet ikke længere forpligtet til at undersøge beviserne vedrørende CSC's andre funktioner. Rådet har i øvrigt aldrig bestridt, at CSC faktisk varetog disse andre funktioner.

71. Hvad endelig angår begrundelsen for afvisningen af at anse visse omkostninger for direkte tilknyttet til salget, skal jeg blot henvise til betragtning 26 til den midlertidige forordning, der blev bekræftet ved betragtning 20 til den anfægtede forordning. Heri anfører institutionerne udtrykkeligt, at betingelsen for, at forskelle i salgsvilkår kan betragtes som havende en »direkte tilknytning til de pågældende salg« efter betydningen i grundforordningens artikel 2, stk. 10, litra c), er, at de vedrører »omkostninger, [der] er strengt nødvendige for at opfylde de pågældende salgsvilkår«, og at disse omkostninger har »direkte funktionsmæssig tilknytning til de pågældende salg«, dvs. at de »opstår, fordi der foretages et bestemt salg«. Institutionerne anfører endvidere, at »almindeligvis har administrations- og generalomkostninger, hvor de opstår, ikke en sådan direkte funktionsmæssig tilknytning og giver derfor ikke anledning til justering«, og »i nærværende sag er der ingen grund til at afvige fra disse retningslinjer«. Hvad særligt angår betalingerne ved ibyttetagning henviser jeg til, at Rådet har forklaret institutionernes opfattelse overordentligt detaljeret i betragtning 13 og 14 til den anfægtede forordning.

72. Det kan herefter ikke hævdes, at institutionerne ikke forklarede, hvad de forstår ved »omkostninger, der har direkte tilknytning« til salgene, eller ikke anførte begrundelsen for, at de for en række omkostningers vedkommende afviste de af sagsøgeren krævede justeringer. Spørgsmålet, om deres fortolkning er rigtig, og om de følgelig med rette afviste de krævede justeringer, angår det tredje anbringende, som jeg tidligere har behandlet, vedrørende anvendelsen af grundforordningens artikel 2, stk. 10, litra c).

73. For fuldstændighedens skyld skal jeg yderligere anføre, at den påståede modsigelse vedrørende den eksportpris, der blev

lagt til grund for Canon's salg til OEM-selskaberne, som sagsøgeren har gjort gældende afslutningsvis i replikken, hviler på en misforståelse hos sagsøgeren. Canon hævder, at det klart fremgår af betragtning 16 og 92 til den anfægtede forordning, at eksportprisen i forbindelse med disse salg var den pris, der anvendtes for OEM-kunderne, hvilket var i modstrid med, hvad Rådet anførte under sagen for Domstolen, nemlig at de havde anvendt grundforordningens artikel 2, stk. 8, litra b), for alle Canon's salg til OEM-selskaberne i Fællesskabet.

74. Det hedder i betragtning 16, andet punktum, til den anfægtede forordning, at:

»For så vidt angår spørgsmålet om salg til OEM-selskaber som omhandlet i betragtning 18 i nævnte [midlertidige] forordning bekræfter Rådet resultaterne af Kommissionens undersøgelse, ifølge hvilke der bør foretages de nødvendige justeringer af eksportpriserne for at tage hensyn til de funktioner, som eksportørens datterselskaber varetager i forbindelse med sådanne salg.«

Forinden havde Rådet, såvel i betragtning 15 som i indledningen til betragtning 16, forklaret, hvorfor og hvordan det havde anvendt artikel 2, stk. 8, litra b), på de salg i Fællesskabet, der blev foretaget igennem eksportørens datterselskaber. Det havde navnlig givet udtryk for, at den pris, som anvendes mellem den japanske eksportør og dennes datterselskab i Fællesskabet, der udgjorde eksportprisen og skulle have været anvendt som eksportpris i antidumpingbestemmelsernes forstand, var en overførselspris og ikke pålidelig, og at det derfor måtte beregne eksportprisen på grundlag af prisen ved videresalg til den første uafhængige køber. Når det ses i denne sammenhæng, kan udtrykket »eksportpriserne« i betragtning 16, andet punktum, kun henvise til den nævnte pris ved videresalg, der anvendtes med henblik på beregning af eksportprisen. Det er vedrørende denne pris ved videresalg, der blev foretaget de »nødvendige justeringer af eksportpriserne for at tage hensyn til de funktioner, som eksportørens datterselskab varetager i forbindelse med sådanne salg« til OEM-selskaberne. Som jeg allerede har anført, fastslog Domstolen i øvrigt i sin tidligere nævnte dom af 14. marts 1990, Gestetner mod Rådet og Kommissionen, at grundforordningens artikel 2, stk. 8, litra b), lovligt kan anvendes på salg til OEM-selskaber.

75. For så vidt angår det afsnit i betragtning 92 til den anfægtede forordning, hvori det hedder, at

»eksportprisen til Fællesskabet er følgelig den pris, som OEM-selskabet har betalt den pågældende japanske producent«,

må også denne læses i den sammenhæng, den indgår i, nemlig det generelle spørgsmål, om OEM-selskaberne kunne behandles som eksportører, for hvilke der burde have været beregnet særskilte dumpingmargener. Der kan ikke heraf på forhånd udledes noget om, hvorledes eksportprisen skal fastlægges i et konkret tilfælde. Der er heller ikke noget grundlag for at tro, at institutionerne, såfremt eksportørernes datterselskaber ikke havde taget sig af salget til OEM-selskaberne i Fællesskabet, ikke ville have anvendt den »pris, som OEM-selskabet har betalt den pågældende producent« som eksportpris.

Forslag til afgørelse

76. Da ingen af sagsøgerens anbringender således kan lægges til grund, foreslår jeg Domstolen at kende søgsmålet ubegrundet og frifinde sagsøgte samt tilpligte Canon at betale sagens omkostninger, herunder intervenienternes omkostninger.